

स्तोभनञ्जणादिकं गानगन्धे २५७३ पु० दशमम् । तच्च
लक्षणं वर्षमात्रस्तोभस्य । वाक्यस्तोभस्य तु भव विधाः
भवन्ति तदुक्तं “आशास्तिः स्तुतिस्त्वाभे प्रणवः
परिदेवनम् । प्रेममन्त्रेणैव स्तुतिरास्यानमेव च”
एते तु वाक्यस्तोभाः पदस्तोभाश्च पञ्चदश गानपन्थे
दर्शितास्तत एवावगन्तव्याः ।

स्तोम आत्मगुणाविष्करणे अद० च० उभ० अक० सेट् । स्तो-
मयति-ते अतस्तोमत्-त । बहुवचनत्वात् न षोपदेशः ।

स्तोम पु० स्तोम-अच् स्तु-मन् वा । १५मूढे अमरः । २५जे
हेमच० । १२स्ते ४स्तुतिभेदे ५मस्तोमं इधने ७मस्तो
द्वोहापदण्डे च न० ८वक्त्रे लि० । “नारायणं न
स्तोमेन” यजु० १५१ “अयं स्तोमान् प्रपन्नः क० १११४।८
स्त्यान न० स्तु-भावे क्त तस्य नः । १२स्ते २४नत्वे १२
इतो ४वाचस्ये ५प्रतिगन्धे च विश्वः । कर्त्तरि क्त ।
इसंहितकारके ७ध्वनिकारके च लि० ।

स्त्येन प्र० स्तु-दनच् । १चोरे अन्ते च उणा० ।

स्त्ये संहतो ध्वनौ भ्वा० अक० अनिट् । स्त्यायति अस्त्रासीत्
पर्युदासात् षोपदेशः ।

स्त्री स्त्री स्तु-डट् । योर्जाति नाय्याम् अमरः ।

तदभेदादिकं रतिम० उक्तं यथा

“पद्मिनी चित्रिणी चैव शङ्खिनी हस्तिनी तथा । शशो
रुग्नीहरोश्च स्त्रीषु सीर्जातिष्वप्यम् । भवति कमल-
नेता नासिकाक्षुद्राभ्या अविरलज्ज्वलग्ना चारुकेयी
कमलङ्गी । रुद्रवचनसुशीला गीतवाद्यातुरक्ता सकल-
तनुसुवेशा पद्मनीपद्मगन्धा । भवति रतिरसज्ञा नाति-
सुखी न दीर्घा तिलज्जुसुमसुनासा क्षिप्रनीलोत्पलाक्षी ।
वनकठिनकुचाया सुन्दरी बद्धलीला सकलगुणसमेता
चित्रिणी रचितवक्त्रा । दीर्घातिदीर्घनयना वरसुन्दरी
या कामोपभोगरसिका गुणशीलयुक्ता । रंखात्रयेण
च विभूषितकण्ठदेशा समोगकैलिरसिका किञ्च शङ्खिनी
षा । स्थूलाधरा स्थूलनितम्बभागा स्थूलाङ्गुली स्थू-
लकुचा सुशीला । कामोत्सुका गाढरतिप्रिया या
नितम्बखर्वा करिणी भ्रमता सा । शशके पद्मिनी तटा
चित्रिणी रसते रुगे । हृषभे शङ्खिनी तटा हस्तिनी
रसते हवे । पद्मिनी पद्मगन्धा च मोनगन्धा च
चित्रिणी । शङ्खिनी क्षारगन्धा च मद्गन्धा च
ह्लासनी । बाणा च तरुणी प्रौढा दृढा भवति ना-
विषा । गुणयोगेन रत्नव्या नारी वश्या भवेत् तदा ।

व्या मोह्याद् भवेद् बाणा तरुणी लिङ्गका मता ।
पञ्चपञ्चाशका प्रौढा भवेद् दृढा ततः परम् । कलमूला-
दिभिर्बाणा तरुणी रतियोगतः । प्रेमदानादिभिः
प्रौढा दृढा च दृढताङ्गना । बाणा तु प्राणदा प्रोक्ता
तरुणी प्राणहारिणी । प्रौढा करोति दृढत्वं दृढा
मरणादिभेत् । अङ्गुष्ठे चरुणे च गुल्फनिलये जात-
द्वये वस्त्रिके नाभौ वक्षसि जङ्घयोर्निगदिता कण्ठे
कपोलेऽधरे । नेत्रे कर्णयुगे ललाटकवक्त्रे मौढौ च
वामभ्रुवामूर्ध्नाधस्यजनक्रमेण कथिता चान्द्री कला
पञ्चयोः । सीमन्ते नयनेऽधरे च गलके वक्षस्ते
पूचुके नाभौ श्रोणितटे मनोभग्नके जङ्घातटे
गण्डके । गुल्फे पादतले तटकुलितटेऽङ्गुष्ठे च तिष्ठ-
त्यसौ हस्तिनीपतया समं शशिकला पञ्चद्वयोर्वीजिताम् ।
गुक्कपले वसेदामे पादाङ्गुलिकनिरुके । गुक्कप्रतिपदादौ
च कण्ठे चाधः प्रमथ्यते । पुंसुः सख्ये स्त्रिवोऽपामे
गुक्के, कण्ठे विप्रय्ययः । एतानि कामस्थानानि
त्रेयानि नागरैः सदा । बचयुक्ता यदा नारी विप-
रीतरतिर्भवेत् । सञ्चाल्य तु कलास्थानं रत्नव्या
कामिनी तदा । नेत्रे कले कपोले च हृदि पार्श्व-
द्वयेऽपि च । प्रोवायां नाभिदेशे च कामी चुम्बति
कामिनीम् । मुखे जङ्घे नितम्बे च अघने मदना-
ख्ये । स्तनयुग्मे सदा प्रीतः कामी चुम्बति कामिनीम् ।
प्रेमणा स्त्रियं समालिङ्ग्य शीत्कारं स्रष्टुम्वनम् ।
कण्ठासक्तं पुनः कृत्वा गाढालिङ्गनमाचरेत् । विष्टम्
हस्तौ जघनोपविष्टः शीतलवक्त्रे च सदा प्रचुम्ब्य ।
भगे च लिङ्गं स्तनमर्दनञ्च दत्त्वापि कृत्वा परमेष्ठ
हामी । केतकपनखं कृत्वा नखांस्तीनु पञ्च चैव वा ।
पृष्ठे च लुचने योनौ दत्त्वा कामी रमेत् स्त्रियम् ।
नखरोमाक्षितं कृत्वा दन्तेनाधरपीडनम् । प्रोवासा-
लक्ष्य यत्नेन योनौ लिङ्गेन ताडनम् । लिङ्गप्रवेशेन
कृत्वा हृत्वा गाढप्रयोगतः । पार्श्वद्वयेन हम्पीक्षु निष्कृष्टं
ताडयेद्भगम् । समालिङ्ग्य स्त्रियं गाढं स्तनयुग्मे च
मर्दनम् । योनौ नाभौ च संमर्द्या निष्ठुरं लिङ्ग-
ताडनम् । केशं करेण संगृह्य दृढं सन्ताडयेद्भ-
गम् । वदने चुम्बनं कृत्वा भगं हस्तैः सदयेत् । कुचं
करेण संमर्द्या पीडयेदधरं दृढम् । रसेन पद्मगन्धेन
पद्मनीरतिमादिभेत् । शीत्कारं चुम्बनं धीढा गले हस्ते
च चुम्बनम् । लघे लघे रुने हस्तं चित्रिणीरति-